Međuispit

20. travnja 2017.

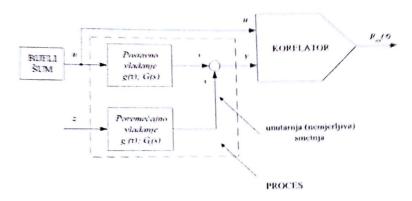
Ime i Prezime:

Matični broj:

Napomena: Zadstke obavezno predati s tješenjima nakon završetka testa.

1. zadatak (4 boda)

Proveden je identifikacijski eksperiment kao što je prikazano na Slici I, te je na izlazu animijen signal ψ . Određite i komentirajte izraz za težinsku funkciju $g(\tau)$ uz pretpostavku da signali u i z ne korelicaju i da je spektralna gustoča snage bijelog šuma $S_{nn}(\omega) = 2$. (Napomena: $\int_{-\infty}^{\infty} \cos(\omega \tau) d\omega = 2\pi \delta(\tau)$).

Slika 1: Identifikacija procesa pomoću korelacijske analize.

2. zadatak (5 bodova)

Identifikacijskim eksperimentom uz nepostojanje signala smetnje određene su spektralne gustoće suzge ulaznog i izlaznog signala sustava

$$S_{yy}(\omega) = \frac{1+4\omega^2}{\omega^2+25}$$
 i $S_{yy}(\omega) = \frac{25}{\omega^2+25}$.

- a) (2 boda) Odredite amplitudno-frekvencijsku karakteristiku sustava.
- b) (3 toda) Odredite vezu između spektralne gustoće snage ulaza i mjerenog izlaza y_m ako se mjereni izlaz dobiva superpozicijom signala y i signala mjernog šuma h koji je bijeli šum spektralne gustoće snage $S_{hh}=3$.

3. zadatak (4 boda)

- a) (2 boda) Skicirajte načelnu shemu parametarskog postupka identifikacije.
- b) (2 boda) Na koji način se u matematičkom modelu nadomješta signal smetnje koji se pojavljuje u sustavu?

4. zadatak (7 bodova)

Parametri sustava estimiraju se rekurzivnom metodom najmanjih kvadrata. Prijenosna funkcija deter minističkog dijela modela $G_M(z)$ je prvog reda $(\frac{b_1}{z+a_1})$. U tablici su prikazana mjerenja (u, y) parov podataka od iteracije k do k+2.

Iteracija	u	y
k	0.4	1.5
k+1	0.9	3.1
k+2	1.2	5.6

- a) (2 boda) Uz ARX strukturu modela odredite estimat parametara $\hat{\Theta}(k+2)$ ako je $P(k) = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ i $\hat{\Theta}(k) = \begin{bmatrix} -0.9 & 2.5 \end{bmatrix}^T$.
- b) (2 boda) Pretpostavite sada da je prijenosna funkcija stohastičkog dijela modela opisana s $G_r(z) = \frac{V(z)}{\varepsilon(z)} = \frac{z+c_1}{z+d_1}$. Napišite regresijski vektor u ovisnosti o ulazima u, izlazima y, poopćenoj pogrešci v i smetnji ε kao i vektor parametara za taj slučaj. (Napomena: $y(k) = \varphi^T(k)\Theta + \varepsilon(k)$)
- c) (2 boda) Za slučaj pod b) izvedite v(k) i $\varepsilon(k)$ kao funkciju ulaza, izlaza, parametara i vlastitih prošlih vrijednosti.
- d) (1 boda) Objasnite ulogu filtra smetnje.

5. zadatak (6 bodova)

Uz pretpostavku da se izmjerene brzine vjetra x_i na nekoj lokaciji ravnaju po Weibullovoj razdiobi:

$$f(x_i; \lambda, k) = \begin{cases} \frac{k}{\lambda} \left(\frac{x_i}{\lambda}\right)^{k-1} e^{-(x_i/\lambda)^k} & x_i \ge 0, \\ 0 & x_i < 0, \end{cases}$$
 (1)

i uz dana mjerenja x_i , i=1,...,N, metodom najveće vjerojatnosti odredite optimalni estimat parametra λ . Pretpostavite da je parametar k poznat.

6. zadatak (4 boda)

- a) (2 boda) Objasnite i matematički opišite kako se red modela procjenjuje testom odnosa determinanata za slučaj kada je djelovanje signala smetnje zanemarivo.
- b) (1 bod)Postupkom identifikacije ARX modela dobiveni su polinomi:

$$A(z^{-1}) = 1 - 4z^{-1} + 4z^{-2}$$
$$B(z^{-1}) = z^{-1} - 2z^{-2}$$

Koristeći polinomski test procijenite red dobivenog modela.

c) (1 bod) Za općeniti ARX model prvog reda $G_M = \frac{b_1 z^{-1}}{1 + a_1 z^{-1}}$ odredite $R_{yy}(0)$ pomoću uzoraka autokorelacijske funkcije $R_{yy}(k)$ i međukorelacijske funkcije $R_{uy}(k)$ pri čemu je $k \neq 0$.

7. zadatak (5 bodova)

Snimljeni podaci za estimaciju modela prvog reda pomoću metode pomoćnih varijabli dani su u tablici.

Indeks mjerenja	u	y
1	1	0.1
2	1.	0.2
3	-1	0.09
4	1	0.17

Potrebno je odrediti matrice Φ , W i Y. Pretpostavljeni oblik ARX modela jest:

$$y(k) = a \cdot y(k-1) + (1-a) \cdot u(k-1).$$

Za formiranje matrice W koristite model:

$$y_h(k) = c \cdot y_h(k-1) + (1-c) \cdot u(k-1),$$

s parametrom c=0.9. Izlaz pomoćnog modela u trenutku k=1 iznosi 0.

8. zadatak (5 bodova)

Parametarskom metodom identifikacije dobiven je OE model sustava opisan kao:

$$B(z^{-1}) = 1.5z^{-1} + z^{-2}$$

$$F(z^{-1}) = 1 - 1.8z^{-1} + 0.81z^{-2}$$

- a) Skicirajte blokovsku shemu OE modelske strukture.
- c) Izračunajte vrijednost izlaznog signala modela y(3) ako je pobuda sustava u(k) jedinična odskočna funkcija, svi izlazi za k<=0 su 0 i ako je vrijednosti šuma u trenutku $\epsilon(3)=-0.2$.